

Eksamensproblemer for

Hvert år kommer eksamen ved skoler, høyskoler og universiteter midt i den verste bjørkepollensesongen. Det går utover karakterene til allergikerne.

■ tekst og foto – SISSEL FANTOFT

– Egentlig burde hele eksamen flyttes til jul. Det føles veldig urettferdig at den kommer i den verste pollensesongen, sier Martine Teigen (18), som er nyvalgt nestleder i NAAFU. Til våren er hun russ ved Åssiden videregående skole i Drammen, og hun gruer seg allerede.

– Det er et bra tiltak at allergikere kan søke om å få en times forlenget eksamenstid, men vi sliter med dårlig konsentrasjon, vi er trøtte og slitne og det går både utover eksamensforberedelsene og selve eksamen. Det burde i det minste være mulig å få delt opp en eksamen slik at man kan ta den over to dager, sier hun.

Hele registeret

Martine Teigen fikk sin diagnose allerede som spedbarn. Hun har astma og en rekke allergier.

– Jeg hadde mye falsk krupp og er nok arvelig belastet, for farmor var mye plaget med astma og allergier. På bilder fra jeg var liten sitter jeg alltid med solbriller i barnevogna for å beskyttes mot pollen.

I tillegg til pollen er Martine allergisk mot blant annet pelsdyr, akvariefisk og en rekke matvarer.

– Jeg har fått hele registeret. Jeg tar medisiner hver dag og har alltid med meg astmaspray.

Martine var medlem av NAAFU som barn, men meldte seg ut fordi det var lite aktivitet i lokalmiljøet hvor hun bor.

– Men så var jeg på Geilomo og traff folk som var aktive i NAAFU, og ble inspirert til å engasjere meg igjen. Jeg deltok på noen kurs og det var både gøy og interessant. Det er deilig å være sammen med folk som sliter med det samme som meg, da kan jeg være meg selv.

Tøffe perioder

I framtida kunne Martine selv

tenke seg å jobbe med barn og unge med astma og allergier.

– Jeg vil vise folk at det er en sykdom, og at det er mange som trenger daglig oppfølging. Jeg synes det er liten forståelse for det på skolene. De tar for eksempel ikke hensyn til oss når vi skal ha utegym i pollensesongen, og det går utover karakterene. Jeg har ingen mulighet til å få seks i gym hvis det

innebærer å løpe 60 meter på en bra tid når luften rundt meg er full av pollen, sier Martine.

I pollensesongen forverres også astmaen, og det blir lite sosialt liv.

– Jeg har egentlig bare lyst til å ligge og sove. Jeg må sove etter skolen, og blir vekket til middag. Så gjør jeg lekser og går og legger meg igjen. Jeg vil jo ha best mulig karakterer, sier Martine, som likevel ikke ville ha byttet plass med noen.

– Astmaen og allergien er jo en del av meg, så derfor er jeg på en måte glad for at jeg har det. Jeg vet jo ikke om noe annet. Jeg har hatt noen veldig tøffe perioder, men jeg er glad for de opplevelsene jeg har hatt og for de vennene jeg har fått. Alle mine nærmeste venner har de samme plagene som jeg, de bor over hele landet og vi treffes gjennom internett og

Det beste hadde absolutt vært om hele eksamen ble flyttet til et tidspunkt utenfor pollensesongen. Det bør bli en kampsak, mener Martine Teigen.

allergikere

organisasjonsarbeidet. Vi kan dele erfaringer og le av ting vi opplever, og det gjør at min motivasjon til å gjøre noe bare blir sterkere, sier Martine.

Dårligere karakterer

NAAF får hvert år henvendelser fra elever og studenter som sliter med å få gjennomslag for utvidet eksamenstid.

– Spesielt ved Universitetet i Oslo har mange hatt problemer, og det er ganske alvorlig at et så stort og tungt lærested driver en praksis som ikke stemmer med lovverket. Det skremmer oss, sier generalsekretær Geir Endregard i NAAF.

Loven sier at allergikere har krav på én times utvidet eksamenstid.

– Det er nesten én million pollenallergikere her i landet, og mange kjenner ikke til reglene. Allergikere blir sløvet av plagene, eller av medisinene, det er jo som å ha en

kraftig influensa. Undersøkelser har vist at allergikere ligger en karaktergrad lavere når de er plaget, sier Endregard.

NAAFs krav er at alle læresteder følger lovverket.

– Det er alt vi ber om. Vi kunne selvsagt tenke oss at læresteder med mye pollen hadde ekstra gode pollenfiltre for eksempel, men det er ikke noe generelt krav.

Endregard mener at det er unødvendig med legeattest så lenge man får medisin på blå resept.

– Da er det det offentlige som betaler for medisinen, og det bør holde, det er helt tulle å kreve at man skal være nødt til å springe til legen midt i eksamensforberedelse.

Urettferdig

Geir Endregard støtter Martine Teigens utspill om å ta en diskusjon rund flytting

av eksamenstidspunktet. – Det hadde vært kjempeflott å få til en debatt rundt dette, og jeg blir ikke forundret om vi etter hvert får det. Antall allergikere bare øker, man regner med at halvparten av verdens befolkning vil ha en allergi i 2030. Og i Norge har det vært en voldsom vekst av bjørk, så det er urettferdig for alle dem som er plaget av bjørkepollenallergi at eksamen kommer akkurat i mai og juni, sier Geir Endregard.

På Facebook-gruppen til forbundet går diskusjonen rundt pollenallergikernes problemer med eksamenstidspunktet.

– Det beste hadde absolutt vært om hele eksamen ble flyttet til et tidspunkt utenfor pollensesongen. Det bør bli en kampsak, mener Martine Teigen. ■

NAAF på Facebook:

Astma- og Allergiforbundet

Pollenallergi? Ja til utvidet eksamenstid!

Visste du at:

- Selve ordet "pollen" er latin for finkornet støv eller mel
- Størrelsen på pollenkorner varierer i norsk flora mellom ca. 5-80 tusendels mm i lengste aksemål. De fleste allergenbærende typene ligger nær hverandre i størrelse.
- Det er estimert at bare en enkelt bjørkerakle produserer ca. 5,5 millioner pollenkorner.
- Bjørkeskogen i Norge teller i dag tre milliarder trær, noe som er en fordobling av volumet i løpet av få tiår.
- I løpet av de siste fem år har vi registrert en kraftig økning av mengden bjørkepollen, særlig på Østlandet. Det er nærliggende å se økningen også i sammenheng med bjørkas fremmarsj.
- I overkant av 20 % av befolkningen har mer eller mindre alvorlig pollenallergi - ca. 900 000 nordmenn.
- Or og hassel blomstrer på bar kvist. Modningen av raklene er svært påvirket av lufttemperaturen og sesongstart vil derfor svinge fra år til år.
- Bjørka blomster parallelt med løvsprett. Modning av rakler er mer avhengig av lyset enn av varmen slik at sesongstart forskyver seg med bare noen dager.
- Det finnes rundt 150 forskjellige gressarter i Norge med varierende blomstringstid. Det fører til at gresspollensesongen de fleste steder strekker seg fra halvannen opp til to måneder. Alle gressarter er i samme familie, og hvis man er allergisk for en (for eksempel timotei), er man også allergisk mot flere andre gressarter.
- Burot er sammen med bjørk og gress, den veksten som avgir mest pollen. Pollen spres særlig lokalt, derfor et det veldig effektivt å luke vekk eller slå buroten.

Salix

Or

Bjørk

Burot

Gress

Hassel